

Datum : 30 april 2024

Aan de gemeenteraad van Gennep

Zaaknummer : 731585

Onderwerp : Zienswijze kadernota en begroting 2025 en mjr 2025-2028 BsGW

Geachte raad,

Het bestuur van de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (GR BsGW) stelt uw raad in de gelegenheid om binnen de door de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gestelde termijn een zienswijze op de ontwerpbegroting 2025 in te dienen.

In de vergadering van 29 februari 2024 heeft het Dagelijks Bestuur van BsGW de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029 in ontwerp vastgesteld.

Uw zienswijze dient zo spoedig mogelijk na de voorbereidende raadsvergadering van mei 2024, in concept te worden aangeleverd, aangezien de termijn voor indiening 31 mei 2024 is. Direct na de besluitvormende raadsvergadering van 3 juni 2024 wordt de definitieve zienswijze aan het dagelijks bestuur kenbaar gemaakt.

In het kader van 'Grip op samenwerking' heeft de gemeente Peel en Maas (als accounthoudende gemeente van BsGW) een overleg georganiseerd waarin aandachtspunten over de begroting 2025 zijn besproken. De zienswijze is hierop gebaseerd.

Gelet op het voorgaande, stellen wij aan u voor:

1. Een zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 van BsGW. Met betrekking tot de volgende punten:
 - a. Proceskosten
 - b. Ontbrekende informatie nav aanbevelingen rekenkamer
2. Op te roepen om als uitgangspunt voor 2026 en verder mee te nemen dat extra kosten moeten worden opgevangen binnen de eigen exploitatie.

ARGUMENTEN

Ontwerp-begroting 2025

De door het Algemeen Bestuur van BsGW op 7 december 2023 vastgestelde kadernota 2025 (bijlage RV 1.1, 1.2, 1.3) dient als basis voor de ontwerp-begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2029 (bijlage RV 2.1, 2.2 en 2.3). Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt hierbij is een sluitende begroting en meerjarenraming.

De onderstaande ontwikkelingen zijn opgenomen in de ontwerp-begroting:

Loonindexering en prijsinflatie

Dit betreft de reguliere jaarlijkse indexering voor de salarissen en goederen en diensten op basis van de meest recente septembercirculaire van het Centraal Planbureau.

Samenwerkingsportaal

Vanaf de begroting 2024 is het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch opgenomen en verhoogd naar € 350 duizend per jaar (nominaal) om zo de verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.

Bestemmingsreserve aanbestedings- en implementatietraject ICT

In 2023/2024 heeft de implementatie van de nieuwe hosting, de belasting- en de waarderingsapplicatie van BsGW plaatsgevonden. Omdat hiervoor geen reserve was opgebouwd moesten de deelnemers eenmalige extra bijdragen leveren.

Vanaf 2025 worden middelen gereserveerd (d.m.v. bestemmingsreserve) voor de volgende aanbesteding in 2028 inclusief de daaropvolgende implementatie in 2029.

Eind 2024 komt het Dagelijks Bestuur hiervoor met een voorstel. Vooruitlopend hierop is - op basis van het huidige prijspeil van de huidige bestemmingsreserve – in de voorliggende begroting voor de jaren 2025-2029 begrotingstechnisch een geschat bedrag opgenomen van €555.000 per jaar. Mocht het bestuursvoorstel hier aanleiding toe geven, dan kan dit geschatte bedrag worden gewijzigd via de bestuurlijk vastgestelde P&C-cyclus.

Het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)

Na de oprichting in 2011 groeide BsGW in korte tijd uit tot het huidige samenwerkingsverband, waarin 29 van de 31 Limburgse gemeenten en het Waterschap Limburg deelnemen. De consolidatie van het aantal deelnemers heeft om een herijking van de organisatie gevraagd. Hiertoe heeft BsGW een separaat ontwikkeltraject uitgevoerd, zijnde het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP).

Het OOP wordt (in financieel opzicht) in drie fasen onderverdeeld:

Fase 1 2018 tot 2021 Projectfase

Fase 2 2021 tot 2028 Terugbetalen projectkosten

Fase 3 vanaf 2028 Structureel voordeel deelnemers

Met ingang van 2028 dient BsGW een structurele reductie van de netto-kosten van € 1,3 miljoen te realiseren.

Weerstandsvermogen

Het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op een jaarlijks bij het opstellen van de ontwerpbegroting uitgevoerde risicoanalyse en is voor de voorliggende ontwerpbegroting berekend op € 1,137 miljoen.

Het aanwezige weerstandsvermogen bedraagt eind 2023 (vóór resultaatbepaling 2023) € 1,502 miljoen, waarmee de ratio uitkomt op 1,35.

Het verschil tussen het aanwezige en het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 365 duizend. De inzet van dit bedrag zal worden meegenomen bij de resultaatbepaling 2023. Het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel is om deze € 365 duizend in te zetten voor de 'voeding' van de nieuwe bestemmingsreserve AHA.

Kostenverdeelmethode en bijdragen deelnemers

Harmonisatie van de beleids- en uitvoeringsregels en de daarmee samenhangende processen is onlosmakelijk verbonden met de kostenverdeelmethode (KVM).

In het harmonisatietraject zijn de verschillende producten, die BsGW levert aan haar deelnemers op het gebied van belastingheffing en -inning, zijn onderverdeeld in:

- Voorkeursvarianten, waarbij nog onderscheid wordt gemaakt in de meer arbeidsintensieve belastingsoorten;
- Maatwerkvarianten;
- Externe heffingen (Gennep kent (nog) geen externe heffingen bij BsGW).

Vanaf 2024 worden de laatste twee categorieën voortaan via een separaat offerte- en factureringstraject in rekening worden gebracht bij de betreffende deelnemers.

De kosten voor de reguliere belastingsoorten c.q. voorkeursvarianten worden via de kostenverdeelmethode bij de deelnemers in rekening gebracht.

Een externe adviseur heeft een evaluatie uitgevoerd de vanaf de oprichting van BsGW geldende KVM uitgevoerd. Eind 2023/begin 2024 zijn de uitgangspunten en aanbevelingen door het bestuur bekrachtigd en is de nieuwe KVM opgesteld, waarbij de uitgangspunten en aanbevelingen zijn doorvertaald en vastgesteld (AB 25-1-2024). De nieuwe KVM treedt per 1 januari 2025 in werking.

De vervolgingskosten komen vanaf 2025 rechtstreeks voor rekening van de deelnemer, maar de opbrengst vervolgingskosten zal ook rechtstreeks aan de deelnemers worden afgedragen. Ze maakt derhalve geen onderdeel meer uit van de begroting van BsGW maar dienen in de gemeentelijke begroting te afzonderlijk te worden opgenomen.

Ten tijde van het opstellen van deze ontwerpbegroting was niet bekend of er gewerkt gaat worden met een ingroeimodel voor wat betreft de nieuwe bijdragen als gevolg van de nieuwe KVM. Daarom zijn in deze ontwerpbegroting vooralsnog de bijdragen als totaal worden gepresenteerd. De uitsplitsing naar deelnemer zal worden toegevoegd aan de begroting (AB 27-6-2024). Inmiddels is bekend dat het AB heeft gekozen voor een 2-jaarlijkse ingroeivariant.

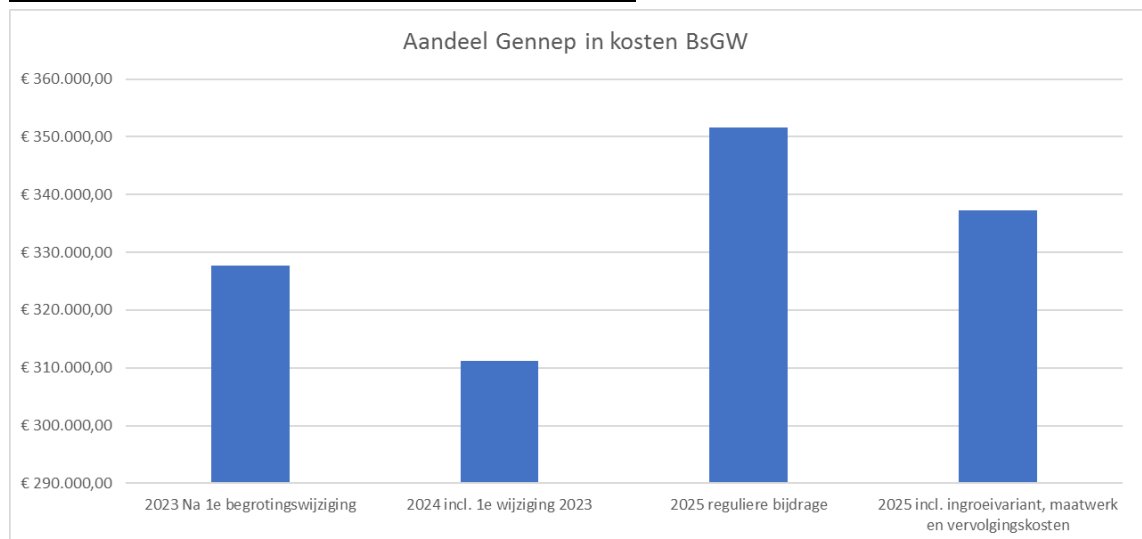

Financieel effect op de (exploitatie)ontwerp-begroting 2025 van BsGW:

Ontwikkelingen begroting 2025	Effect op netto kosten 2025 t.o.v. begroting 2024	Niet in begroting BsGW, wel positief effect deelnemers	
Zekere ontwikkelingen	Opgenomen in de begroting:	Niet opgenomen:	
- CAO 2024	+ € 340.000,-	cf CAO 2024 (Onderhandelingsakkoord 22-11-2023) cf KN2025 (AB 7-12-2023) obv CPB cf KN2025 (AB 7-12-2024) obv CPB (xx-9-2023), cf KN2025 (AB 7-12-2023) obv B2024 (AB 29-6-2023) cf KN2025 (AB 7-12-2024) obv besluit (AB 8-12-2022) cf wet (1e Kamer 19-12-2023) cf Archiefwet en inspectie Provincie Limburg cf besluit (AB 23-6-2016)	
- Indexering salarissen	+ € 915.000,-		
- Inflatie	+ € 384.000,-		
- Doorontwikkeling Samenwerkingsportaal	+ € 100.000,-		
- Vorming bestemmingsreserve ICT 2025 - 2029	+ € 555.000,-		
- Wet herwaardering proceskostenvergoeding	onbekend, geen meerkosten		
- Verbetering archiefbeheer	budgetneutraal		
- Stimuleringsregeling	budgetneutraal		
Effect Harmonisatie en kostenverdeelmethode	Opgenomen in de begroting:	Niet opgenomen:	
- Opbrengst vervolgingskosten	+ € 2.149.000,-	- € 2.149.000,-	cf nieuwe opzet KVM (AB 25-1-2024) cf Harmonisatietraject (AB 8-12-2022) cf Harmonisatietraject (AB 8-12-2022) cf Harmonisatietraject (AB 8-12-2022)
- Interne kosten maatwerk (voorheen in begroting)	- € 246.000,-		
- Interne kosten maatwerk (nu via offertetraject)	+ € 246.000,-		
- Extra kosten maatwerkvarianten (via offertetraject)	+ € 39.000,-		
Mogelijke ontwikkelingen	Niet opgenomen:	Niet opgenomen:	
Tegengaan toenemende armoede	onbekend	- € 365.000,- *)	
- Sociaal invorderen	onbekend		
- Vroegsignalering	onbekend		
Fiscale Vereenvoudigingswet 2017	vooral nog niet (2027 of later)		
Krapte op de arbeidsmarkt	onbekend		
Wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen	onbekend		
Robotisering en artificial intelligence (AI)	onbekend		
Surplus weerstandsvermogen cf risico-analyse B2025			

*) vooruitlopend op het voorgenomen DB-besluit resp. AB-voorstel om het verschil tussen het aanwezige en benoemde weerstandsvermogen ad € 365 duizend in te zetten voor de 'voeding' van de nieuwe bestemmingsreserve AHA.

Bijdrage BsGW Gennep 2025 t.o.v. voorgaande jaren

De belangrijkste verklaring voor de lagere kosten 2024 zit in het de eenmalige storting in de reserve voor ICT vervanging die opgenomen is in de begroting 2023.

Er is nog geen rekening gehouden met de te verwachten kosten voor de enorme hausse aan bezwaren in 2023. (zowel uitvoeringskosten als proceskosten)

Zienswijze

Proceskosten

Na een jarenlange lobby (waaraan BsGW een grote bijdrage heeft geleverd) is de wetgeving rondom de proceskosten WOZ aangepast waarmee de hoogte van de proceskostenuitkering met 75% wordt verlaagd. We zien deze positieve ontwikkeling niet terug in de ontwerpbegroting aangezien de post proceskosten verder wordt opgehoogd (middels indexatie) in plaats van verlaagd. Hoewel wij begrijpen dat de BsGW het voorzichtigheidsprincipe hanteert en derhalve terughoudend is met het inboeken van grote besparingen, bevreemdt het ons dat de forse reductie in proceskostenvergoedingen in z'n geheel niet heeft geleid tot een financiële bijstelling.

Op 25 maart hebben wij een stand van zaken gekregen in het aantal bezwaren. Hieruit is op te maken dat het aantal bezwaren met 63% is gedaald ten opzichte van het jaar 2023.

Gezien vorenstaande roepen wij de BsGW op de post proceskosten te herzien en realistisch te begroten.

Ontbrekende informatie nav aanbevelingen rekenkameronderzoek

In de zomer van 2021 is het rapport van de rekenkamer(commissie)s van 11 van de 29 deelnemende gemeenten, waaronder Gennep, opgeleverd. Het onderzoek, dat hieraan ten grondslag ligt, heeft geresulteerd in 6 aanbevelingen die rechtstreeks op (de relatie tussen de deelnemers en) BsGW betrekking hebben.

Met betrekking tot aanbeveling 1 (volledige en samenhangende set kwaliteitsindicatoren) en 2 (overzichtelijk dashboard met relevante financiële informatie) zijn deze gegevens op dit moment niet of niet meer beschikbaar.

Daarnaast blijkt ondanks de enorme inspanningen van BsGW-medewerkers blijkt dat bij rapportages en afdrachten veel informatie op deelnemers niveau en niet of niet correct kan worden geleverd.

Het feit dat (basale) zaken zoals grondslagen, bezwaren en kwijtscheldingen per deelnemer en kwaliteitsindicatoren en financieel dashboard BsGW breed niet goed uit de nieuwe applicaties kunnen worden verstrekt baart ons zorgen.

Wij vragen BsGW om de risico's te inventariseren en maatregelen te benoemen van het gebrek aan inzicht voor de correcte inschattingen voor de begroting 2025.

Kadernota en begroting 2026

Zoals bekend krijgen gemeenten vanaf 2026 naar verwachting beduidend minder geld vanuit het rijk. Ook het verlengd lokaal bestuur, zoals uw GR, wordt opgeroepen om bij de kadernota 2026 en vervolgens begroting 2026 als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn.

Wij roepen u op om als uitgangspunt voor 2026 en verder mee te nemen dat de vraag om extra middelen moet worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van BsGW. Alleen hogere kosten als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

De bedrijfsvoering risico's van de Gemeenschappelijke Regeling BsGW worden ingeschat door BsGW. Risico's met betrekking tot de belastingopbrengsten behoren niet tot de bedrijfsrisico's van BsGW. Overeenkomstig een bij de oprichting van BsGW bepaalde methode, voert BsGW jaarlijks een risicoanalyse uit op haar bedrijfsvoering risico's. In de risicoanalyse is voor elk van de risico's de kans dat het zich voordoet realistisch ingeschat en worden de gevolgen benoemd met daarbij de omvang van de financiële impact. Door het treffen van effectieve beheersmaatregelen, kan BsGW de financiële gevolgen hiervan terugbrengen. Het geïdentificeerde risico na het nemen van de beheersmaatregelen (het restrisico) leidt tot een berekend weerstandsvermogen.

Doordat de vervolgingskosten en –opbrengsten niet meer in de begroting van BsGW zijn opgenomen komt het inschatten hiervan voor rekening van de deelnemers, die hiervoor afhankelijk zijn van de gegevens van BsGW hierover.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Er is geen directe consequentie voor de inwoners. De voorlopige bijdrage 2025 is iets lager dan in 2024, maar hierbij is geen rekening gehouden met de extra kosten voor maatwerk en de kosten en baten van dwanginvordering.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

In het kader van 'Grip op samenwerking' heeft de gemeente Peel en Maas (als accounthoudende gemeente van BsGW) een overleg georganiseerd waarin aandachtspunten over de begroting 2025 zijn besproken. De zienswijze is hierop gebaseerd.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

De zienswijze wordt toegezonden aan het bestuur van de GR BsGW, door middel van een brief. Deze hoeft niet afzonderlijk te worden gepubliceerd.

JURIDISCHE PARAGRAAF

Overeenkomstig artikel 24 van de Gemeenschappelijke Regeling van BsGW juncto artikel 68 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) ontvangen de raden van de deelnemende gemeenten en de algemene besturen van de deelnemende waterschappen deze ontwerp-begroting en meerjarenraming.

Op grond hiervan wordt uw raad in de gelegenheid gesteld om de eventuele zienswijzen hierover naar voren te brengen.

Er is geen bezwaar of beroep mogelijk tegen dit besluit.

FINANCIËN

De exploitatiebijdrage wordt meegenomen in de begroting 2025. Als gevolg van de nieuwe kostenverdeelmethodiek en de ingroeivariant voor nadeelgemeenten is de Gennepse bijdrage 2025 aan BsGW hoger dan in 2024. Wel dient rekening te worden gehouden met extra kosten als gevolg van maatwerk en vervolgingskosten en –opbrengsten (inschatting BsGW).

UITVOERING EN VERVOLG

Het Dagelijks Bestuur van BsGW beantwoordt de zienswijze en voegt de zienswijze voorzien van een reactie bij de ontwerpbegroting, die vervolgens aan het Algemeen Bestuur BsGW wordt aangeboden ter vaststelling in de vergadering van juni 2024.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Gennep,
De secretaris,

Bart Teunissen

De burgemeester,

Hans Teunissen

BIJLAGEN

1. RB Zienswijze kadernota en begroting 2025 en mjr 2025-2028 BsGW
2. RV 0.1 Concept-brief Zienswijze kadernota en begroting 2025 en mjr 2025-2028 BsGW
3. RV 1.1 Aanbiedingsbrief Kadernota 2025
 - RV 1.2 Kadernota Begroting BsGW 2025 MJR 2026-2029
 - RV 1.3 Bijlagen bij Kadernota Begroting BsGW 2025 MJR 2026-2029
 - RV 2.1 Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2025 en MJR 2026-2029
 - RV 2.2 Ontwerpbegroting BsGW 2025 en -MJB 2026-2029
 - RV 2.3 Bijdragen 2025 per deelnemer
 - RV 3.1 Stand van zaken WOZ-bezwaren 2023 en 2024 d.d. 25-03-2024
 - RV 4.1 Doorrekening Begroting BsGW 2024 en 2025
 - RV 4.2 Bijdragen 2025 incl ingroeivariant en meerjarenraming 2026-2029
 - RV 5.1 Opbrengst vervolgingskosten 2021-2023 per deelnemer